

ogsaa uheldigt over for Befolkningen, hos hvem de unge Lærere nyde en særlig Popularitet. Befolkningen vælger næsten altid de *unge* Lærere, og hvis der nu i en Egn er 4 Lærere, hvoraf de to ere gamle, de to unge, er det uheldigt, at de to gamle Lærere, som Befolkningen maaske er ked af og gerne vil have erstattet med yngre, skal sidde med dobbelt saa stor Løn som de unge. Det var derfor vistnok heldigt, om Begyndelseslønnen var noget højere. Dog er det for mig ikke Hensynet til Lønnen, som er det afgørende. Hvad der hos mig fremkalder mere Modstand, er de Argumenter, som ere førte i Marken for dette Forslag, og den Maade, hvorpaa det er blevet skubbet og presset frem her i Tinget. Den naturlige Jordbund for dette Forslag synes at have manglet temmelig stærkt her ligesom ogsaa den Stemning og Begejstring, der bør være til Stede i Befolkningen, naar et saa betydningsfuldt Forslag forelægges i det folkevalgte Kammer. Naar man undtager de ærede Medlemmer for Ringkøbing (J. C. Christensen), Svendborg (P. Jørgensen) og Maribo (Johannsen), som varmt anbefalede Løven og vare begejstrede for den, have mange af Talerne givet en mere eller mindre skarp Kritik af Lovforslaget, og naar ærede Medlemmer endelig kom til at udtale et almindeligt Ønske om Lovens Fremme, var det kun med dæmpet Stemme, fordi de vidste, at en frisindet, tidssvarende Skolelov for Øjeblikket var uopnaaelig. Mit Indtryk af Forhandlingerne her var saaledes, at jeg ikke tvivlede om, at den tidligere Kultusminister, den nuværende højtærede Indenrigsminister, i Virkeligheden havde Ret i sin Udtalelse, hvormed han svarede paa den Bebrejdelse, der blev rettet mod ham af det ærede Medlem for Ringkøbing for, at han ikke havde taget stærkt nok fat paa denne Sag og ikke havde sat den store Autoritet ind derpaa, som hans høje Stilling medførte. Det skulde være en af de ikke faa Grunde til, at Løven strandede. Dertil svarede saa Ministeren, at Grunden til, at vi ikke fik nogen Skolelov, var, at den havde saa mange lunkne Venner og skjulte Modstandere i alle Partier. Det er vist ogsaa den egentlige Grund — det kan man ikke komme bort fra — til, at vi ikke allerede i dette Øjeblik ere naaede til en Skolelov. Jeg skal ikke komme stærkt ind paa Lovens Enkeltheder, men kun udtale som min Formening, at den Lønningsmaade, som her foreslaas, er uheldig; idet Lærerne derefter skulle modtage en større Del af

Lønnen direkte fra Statskassen. Jeg tvivler ikke om, at den Ordning, som har bestaaet siden 1814, har haft en overordentlig heldig Virkning. Den Omstændighed, at Lærerne ere blevne kommunale Embedsmænd, har bidraget til at skabe det gode Forhold mellem Lærerne og Befolkningen, som stadig siden har holdt sig. Det maa ikke forstaaes saaledes, at jeg har tænkt paa, at man skulde kunne vælte disse tunge Byrder over paa de allerede stærkt bebyrdede Kommuner, det kan der ikke være Tale om. Derimod vilde jeg anse det for heldigt, om der paa anden Maade blev ydet Kommunerne et Tilskud, saa at de kunde vedblive selv at lønne deres Lærere som hidtil, og jeg skal nærmere udvikle mine Grunde derfor. Jeg maa dog først forvare mig imod, at der deri skulde ligge nogen Insinuation imod eller Forsøg paa Forklejnelse af Lærerne. Som bekendt lider altid en Del af vore Funktionærer og Embedsmænd af et vist statsembedsmandsmæssigt Præg, som hindrer dem i at træde i rigtig Forbindelse med Befolkningen. Dette mærkes derimod ikke hos Lærerne. Der bliver altid hos dem noget jævnt borgerligt, som gør, at de komme til at kende Befolkningen og naa til den Forstaaelse af den, som vistnok er absolut nødvendig; naar de skulle gaa Haand i Haand med Befolkningen med Hensyn til Børneopdragelsen. Jeg frygter for, at hvis dette Forslag gik igennem, og Lønningsmaaden blev, som her foreslaaet, vilde det kunne virke hen til, at det gode Forhold blev forrykket. Det vilde dog ske i endnu højere Grad, hvis Ministeren skulde faa sit Ønske gennemført med Hensyn til Kaldelsesretten. Den forrige Kultusminister forelagde Forslaget her med den Motivering, at hvis Staten skulde yde større Bidrag til Skolevæsenet, maatte den ogsaa forlange større Ret med Hensyn til Lærerkaldelsen. Jeg vil dertil sige, at hvis det skulde lykkes den højtærede Regering og Landstinget, som vistnok er enigt med den, at faa Folketinget til direkte eller indirekte at efterkomme dette Ønske, vilde det ikke være heldigt. Jeg er nemlig vis paa, at det vilde fuldstændig forrykke det gode Forhold, jeg omtalte, og gøre hele Skolesagen ubodelig Skade.

Jeg skal dernæst gøre nogle enkelte Bemærkninger til Socialdemokraterne og først til det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen). Jeg skal straks gøre det ærede Medlem den Indrømmelse, at han aldrig har sagt, at denne Lov betød et Fremskridt paa